

ชื่อผลงาน แนวปฏิบัติที่ดีในการสนับสนุนการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ระดับ
หลักสูตร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เจ้าของผลงาน/

- 1) นางนวรรตน์ เกาะสนาม
- 2) นางอรกัญญา เป้าจรรยา

สังกัด คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประเภทผลงาน

- (1) ด้านสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดี
- (2) ด้านสนับสนุนส่งเสริม บริหารและพัฒนาวิชาการสู่ความเป็นเลิศ
- (3) ด้านสนับสนุนกิจกรรมความสุขในองค์กร

1. ที่มาและความสำคัญที่จัดทำผลงานขึ้นมา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดตั้งขึ้นด้วยหลักการและเหตุผลของการขาดแคลนครู
ปริญญาและการขาดความสมดุลด้านคุณภาพการศึกษาระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยองค์กรมมีการ
พัฒนาคุณภาพการผลิตบัณฑิตและคุณภาพคณาจารย์ให้เป็นที่ไปตามความต้องการของยุคสมัยและประเทศไทย
มาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่มีการก่อตั้งเป็นหน่วยงานของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อปีพุทธศักราช 2511 มีการจัด
ด้านการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับอุดมศึกษาในระดับต่าง ๆ จำนวน 25 หลักสูตร และได้ดำเนินการ
ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ในการดำเนินงาน
ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในรอบใหม่ (พ.ศ. 2557 - 2561) ในปี พ.ศ. 2557 สำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา ได้ตระหนักถึง
ความสำคัญของหน่วยย่อยของอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ จึงได้กำหนดกรอบแนวทางการ
พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา โดยพิจารณาเพิ่มเติมในสาระที่เกี่ยวข้องใน
กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐาน
หลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 รวมทั้งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ทั้งนี้
ได้กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน 3 ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน
ซึ่งได้กำหนดหลักการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ประกอบด้วย 6
องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต องค์ประกอบที่ 3
นักศึกษา องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์ องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
องค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (สำนักงานประเมินและประกันคุณภาพ ฝ่ายวางแผนยุทธศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2558) โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่นกำหนดให้มีการตรวจประเมินคุณภาพ
ภายในระดับหลักสูตร และให้จัดทำ SAR ของแต่ละหลักสูตร ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 เป็นต้นมา ซึ่งในการ
จัดทำ SAR ต้องยึดหลักตามเกณฑ์การประเมินของ สกอ. และมหาวิทยาลัยขอนแก่น (IOA KKU) ตาม
องค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ โดยคณะฯมีการมอบหมายให้ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

จำนวน 23 หลักสูตร ดำเนินการประกันคุณภาพภายในหลักสูตร ในแต่ละหลักสูตรจะกำหนดผู้รับผิดชอบแต่ ละตัวชี้วัด ซึ่งในการจัดทำ SAR ที่ผ่านมานั้น แม้จะมีการกำหนดไว้ในแผนและประชุมติดตามผลกาดำเนินงาน บ่อยครั้ง แต่ก็เป็นไปได้ด้วยความล่าช้า และที่สำคัญไม่ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ การส่งมอบข้อมูล และหลักฐานในหลายตัวชี้วัดไม่ครบถ้วน ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อประสิทธิภาพในการจัดทำ SAR ของ หลักสูตรในที่สุด ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นเพียงเสียงสะท้อนจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเท่านั้น ยังไม่ได้ ดำเนินการแก้ไขปัญหาย่างแท้จริง

ดังนั้น ในฐานะผู้รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพของคุณคณะ จึงจำเป็นต้องศึกษาปัญหาในการ จัดทำ SAR ระดับหลักสูตร อีกครั้ง และศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีในการสนับสนุนการจัดทำ SAR ระดับหลักสูตร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีจากการดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาการ จัดทำ SAR ระดับหลักสูตร เพื่อจะได้นำแนวปฏิบัติที่ได้นี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุง กระบวนการสนับสนุนการจัดทำ SAR ระดับหลักสูตร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนับสนุนการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ระดับหลักสูตร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ใครคือลูกค้าหรือผู้รับบริการจากผลงานนี้

1. ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร จำนวน 23 คน
2. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 83 คน

4. วิธีดำเนินการ

1. สสำรวจปัญหาในการจัดทำ SAR ระดับหลักสูตร โดยใช้แบบสอบถาม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม
2. ดำเนินการสนับสนุนการจัดทำ SAR ระดับหลักสูตร โดยมีการดำเนินการดังนี้

1) จัดทำฐานข้อมูลกลางที่ทุกหลักสูตรสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้ สนับสนุนข้อมูลตัวชี้วัดเชิง ปริมาณ ข้อมูลพื้นฐานในแต่ละหมวด เช่น จำนวนนักศึกษา อัตราการคงอยู่และสำเร็จการศึกษา จำนวน ผลงานตีพิมพ์ของคณาจารย์ และนักศึกษา เป็นต้น และข้อมูลเชิงสำรวจ เช่น ความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิต ความ พึงพอใจของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต่อการบริหารจัดการหลักสูตร ความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปี สุดท้าย ความพึงพอใจต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เป็นต้น

2) จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ การเขียน SAR ระดับหลักสูตร เน้นกระบวนการการ เขียนตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ เช่น การบริหารและพัฒนาอาจารย์ การรับนักศึกษา และการส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษา เป็นต้น

3) จัดกิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้ระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา ระดับอุดมศึกษา (CHE QA Online)

4) จัดกิจกรรมการให้คำปรึกษาในการเขียน SAR ระดับหลักสูตร รายหลักสูตร

5) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เรื่อง การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ระดับหลักสูตร คณะ ศึกษา ศาสตร์ มีตัวอย่างประกอบทุกตัวชี้วัด เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และความชัดเจนในการคำนวณคะแนน

WoW ! & Happy KKU ²⁰¹⁹ : The 9th KKU Show and Share

ด้านสนับสนุนส่งเสริม บริหารและพัฒนาวิชาการสู่ความเป็นเลิศ

3. เก็บรวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีในการสนับสนุนการจัดทำ SAR ระดับหลักสูตร โดยใช้แบบสอบถาม แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และการประชุมระดมสมองของคณะผู้บริหารและประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

4. นำแนวปฏิบัติที่ดีในการสนับสนุนการจัดทำ SAR ระดับหลักสูตร ของคณะศึกษาศาสตร์ ไปใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 – ปีการศึกษาปัจจุบัน

5. ผลการดำเนินงานและประโยชน์ของผลงาน (การเปลี่ยนแปลงหลังจากมีการพัฒนาระบบหรือปรับปรุงกระบวนการงาน)

ระดับ	คะแนน	ปีการศึกษา 2557		ปีการศึกษา 2558		ปีการศึกษา 2559		ปีการศึกษา 2560		ปีการศึกษา 2561	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	4.01 - 5.00	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-
ดี	3.01 - 4.00	4	16	11	44	20	80	19	82.61	22	95.65
ปานกลาง	2.01 - 3.00	17	68	12	48	4	16	3	13.04	-	-
น้อย	0.01 - 2.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไม่ผ่าน*		3	12	2	8	1	4	1	4.35	1	4.35
รวม		25	100	25	100	25	100	23*	100	23	100
คะแนนสูงสุด		4.33		3.96		4.00		3.94		3.98	
คะแนนต่ำสุด		2.12		2.20		2.61		2.84		2.85	

หมายเหตุ * ปีการศึกษา 2560 มีจำนวนหลักสูตรทั้งหมด 23 หลักสูตร เนื่องจากปิดหลักสูตร จำนวน 2 หลักสูตร

จากการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการสนับสนุนการจัดทำ (SAR) ระดับหลักสูตร มาใช้เมื่อปีการศึกษา 2559-2561 พบว่า ร้อยละของหลักสูตรที่ได้รับผลการตรวจประเมินคุณภาพภายใน ระดับหลักสูตร ในระดับ “ดี” (คะแนน 3.01-4.00) เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ในปีการศึกษา 2560 หลักสูตรที่มีผลการประเมินระดับดีติดต่อกัน 2 ปี (ปีการศึกษา 2558-2559) สามารถขอเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพ (TQR) ได้ จำนวน 11 หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 44 จากหลักสูตรทั้งหมด และในปีการศึกษา 2562 หลักสูตรที่มีผลการประเมินระดับดีติดต่อกัน 2 ปี (ปีการศึกษา 2560-2561) สามารถขอเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพ (TQR) ได้ จำนวน 19 หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 82.61 จากหลักสูตรทั้งหมด

6. มีแนวทางในการสร้างความต่อเนื่องและต่อยอดผลงานอย่างไร

แนวปฏิบัติที่ดีในการสนับสนุนการจัดทำ SAR ระดับหลักสูตร ข้อสรุปที่ได้จากแบบสอบถาม จากการสนทนากลุ่ม และการระดมสมองของทีมคณะผู้บริหาร นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ สร้างความต่อเนื่องและต่อยอดผลการดำเนินงาน โดยสามารถแบ่งแนวปฏิบัติออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการจัดสรรเวลา โดยกำหนดการจัดทำ SAR ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี และกำกับติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ ทั้งระยะก่อนตรวจประเมิน ระหว่างการตรวจประเมิน และหลังการตรวจประเมิน เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนากระบวนการดำเนินงานให้ดีขึ้นในแต่ละปี
- 2) ด้านการมีส่วนร่วม โดยกำหนดการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพเป็นภาระหน้าที่ที่ทุกคนต้องรับผิดชอบ และกำหนดเป็นภาระงานในข้อกำหนดการจ้าง/กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน
- 3) ด้านความรู้ความเข้าใจ โดยการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาการเขียน SAR กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ การเขียน SAR การใช้ตัวอย่างและจัดทำคู่มือที่มีคำแนะนำที่ชัดเจน
- 4) ด้านข้อมูลสารสนเทศ โดยจัดทำข้อมูลพื้นฐานให้ถูกต้องและครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ใช้ Google Drive ในการแชร์ข้อมูลร่วมกัน
- 5) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการประสานงาน ได้แก่ Facebook กลุ่ม แผนประกัน_edkku เพื่อให้บุคลากรทุกระดับได้รับข่าวสารที่รวดเร็ว ทำให้เกิดความคล่องตัวในการประสานงาน และสามารถให้คำปรึกษาแนะนำผ่านช่องทางนี้ได้ด้วย ข้อมูลต่างๆสามารถดูย้อนหลังได้ ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการประสานงานเพิ่มมากขึ้น

อบรมการเขียนรายงานการประเมินตนเอง
ระดับหลักสูตร

คู่มือการปฏิบัติงาน เรื่อง การจัดทำรายงานการ
ประเมินตนเอง ระดับหลักสูตร คณะศึกษาศาสตร์